

Sygn. akt: V Ka 1650/15

UZASADNIENIE

R. M. został oskarżony o to, że w dniu 16 października 2014 roku w m. A., znajdując się w stanie nietrzeźwości wynoszącym 0,48 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, pełnił czynności dróżnika związane z zapewnieniem bezpieczeństwa w ruchu pojazdów mechanicznych, polegające na sterowaniu ruchem pojazdów na przejeździe kolejowym wyposażonym w zapory

to jest o przestępstwo określone w art. 180 k.k.

Wyrokiem z dnia 23 listopada 2015 roku, sygn. akt II K 419/15, Sąd Rejonowy w Łowiczu:

- 1) oskarżonego R. M. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 180 k.k. i za to, na mocy art. 180 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 1 roku pozbawienia wolności;
- 2) na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 3 lat;
- 3) na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego grzywnę w wymiarze 150 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości stawki dziennej na kwotę 10 złotych;
- 4) zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 400 złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator zaskarżając powyższy wyrok, na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k., art. 444 k.p.k. i art. 447 § 2 k.p.k. w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze na niekorzyść oskarżonego R. M..

We wniesionym środku odwoławczym na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 1 k.p.k. powyższemu orzeczeniu prokurator zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 43a § 2 k.k., polegającą na braku orzeczenia wobec oskarżonego środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5000 złotych, do czego obliguje treść wskazanego wyżej przepisu prawa karnego materialnego.

W konkluzji apelacji prokurator na zasadzie art. 427 § 1 k.p.k., art. 437 § 2 k.p.k. i art. 456 k.p.k. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora zasługuje na uwzględnienie.

Sąd rejonowy przeprowadził bowiem postępowanie sądowe z naruszeniem przepisów art. 343 § 3 k.p.k., co miało wpływ na treść rozstrzygnięcia (art. 438 pkt 2 k.p.k.).

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że w przesłanym do sądu rejonowego akcie oskarżenia prokurator zamieścił w trybie art. 335 § 1 k.p.k. wniosek o wydanie wyroku skazującego wobec R. M. bez przeprowadzenia rozprawy i orzeczenie wobec niego kary 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres 3 lat próby, grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych, a także obciążenie oskarżonego kosztami i opłatami w całości (wniosek k. 25).

Jednocześnie wskazać należy, iż zgodnie natomiast z treścią art. 43a § 2 k.k. w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 180 k.k. sąd orzeka świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 k.k. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5 000 złotych.

W świetle tych okoliczności Sąd Rejonowy w Łowiczu w zaskarżonym wyroku, zgodnie z uzgodnieniem stron, a sprzecznie z treścią przepisu art. 43a § 2 k.k., nie orzekł w ogóle od oskarżonego świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5 000 złotych.

Wskazać należy, iż sąd pierwszej instancji orzekając na posiedzeniu na podstawie art. 335 § 1 k.p.k. jest związany treścią uzgodnień pomiędzy oskarżonym, a prokuratorem, co wiąże się z tym, że nie może orzec innej kary ani środka karnego od uzgodnionych przez strony. Złożony zatem w trybie art. 335 § 1 k.p.k. wniosek prokuratora o orzeczenie uzgodnionej z oskarżonym kary jest w tym sensie wiążący dla sądu, że potrzeba dokonania zmiany w jego treści wymaga dokonania modyfikacji wniosku za zgodą oskarżonego, w myśl art. 343 § 3 k.p.k. bowiem sąd może uzależnić uwzględnienie wniosku od dokonania w nim przez prokuratora wskazanej przez siebie zmiany, zaakceptowanej przez oskarżonego. W związku z powyższym sąd meriti nie może samodzielnie dokonywać zmian w treści złożonego przez prokuratora na podstawie art. 335 § 1 k.p.k. wniosku, a każda zmiana treści takiego wniosku przez sąd orzekający stanowi zmianę warunków porozumienia zawartego pomiędzy prokuratorem, a oskarżonym, co w konsekwencji oznacza, że sąd wymierza oskarżonemu karę, na którą ani prokurator, ani oskarżony nie wyrazili zgody.

Orzekając na posiedzeniu w dniu 23 listopada 2015 roku w przedmiocie wniosku prokuratora o skazanie oskarżonego R. M. bez przeprowadzenia rozprawy sąd meriti powinien był zauważyć, iż już sam wniosek dotknięty jest wadą – nie przewiduje bowiem orzeczenia w stosunku do oskarżonego środka karnego, który w świetle art. 43a § 2 k.k. jest obligatoryjny. Tym samym naruszony został przepis art. 343 § 3 k.p.k. – sąd meriti powinien był bowiem uzależnić uwzględnienie wniosku od zawarcia w nim rozstrzygnięcia w przedmiocie orzeczenia świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5 000 złotych, czego nie uczynił.

Jednocześnie zauważyć należy, iż w dniu 12 stycznia 2016 roku do akt niniejszego postępowania wpłynęło pismo oskarżonego R. M. zatytułowane „odpowiedź oskarżonego na apelację Prokuratora Rejonowego w Łowiczu”, w którym R. M. stwierdził, że wnosi o nieuwzględnienie apelacji prokuratora, zaś w uzasadnieniu pisma wskazał, iż jego sytuacja rodzinna i materialna jest bardzo trudna i w związku z tym nie będzie w stanie zapłacić świadczenia w kwocie 5 000 złotych. Następnie oskarżony nie stawiał się na rozprawie odwoławczej, na której mógłby ewentualnie zmodyfikować swoje stanowisko zawarte w piśmie z dnia 11 stycznia 2016 roku.

Wymierzając oskarżonemu R. M. karę za przypisany mu czyn przestępczy bez uwzględnienia środka karnego, którego orzeczenie było w niniejszej sprawie obligatoryjne, sąd meriti dopuścił się obrazy prawa procesowego (poprzez nieuwzględnienie wniosku od dokonania w nim koniecznej w niniejszej sprawie zmiany), co musiało skutkować wydaniem przez sąd drugiej instancji orzeczenia o charakterze kasatoryjnym, przy uwzględnieniu, że wyrok sądu pierwszej instancji został wydany w trybie skazania oskarżonego bez przeprowadzania rozprawy przewidzianego w art. 335 k.p.k.

Z uwagi na powyższe, sąd okręgowy na mocy art. 437 § 1 i 2 i art. 438 pkt 2 k.p.k. uchylił zatem zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego R. M., przekazując sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

W toku ponownego rozpoznania sprawy sąd pierwszej instancji będzie miał zatem na względzie poczynione wyżej uwagi i zapatrywania, które legły u podstawy orzeczenia o uchyleniu w całości poddanego kontroli odwoławczej wyroku w stosunku do oskarżonego M. M., w szczególności będzie baczyl na treść art. 42a § 3 k.k., zgodnie z którym orzeczenie środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5 000 złotych w przypadku skazania za przestępstwo wyczerpujące znamiona przepisu art. 180 k.k. jest obligatoryjne.